

دانشگاه ملی سینا

گروه روانشناسی

باسمه تعالی

راهنمای نگارش پژوهش‌های عملی – انفرادی (پایان نامه) رشته روانشناسی

مقدمه: نوشتن گزارش برای درس ۴ واحدی پژوهش‌های عملی (انفرادی) ضروری است. از آنجا که ممکن است نوشتن گزارش دستخوش سلیقه‌های شخصی قرار گیرد، برای یکنواخت کردن فصول و اجزاء گزارش، رعایت دستورالعمل زیر الزامی است.

معمولاً یک پژوهش دارای فصل‌ها و اجزاء زیر می‌باشد:

۱- صفحه عنوان

۲- پیش‌گفتار، تشکر و قدردانی (در صورت نیاز)

۳- فهرست مطالب

۴- فهرست جدول‌ها (در صورت نیاز)

۵- فهرست نمودارها (در صورت نیاز)

۶- فصل اول: طرح پژوهش

۷- فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۸- فصل سوم: روش پژوهش

۹- فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۱۰- فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۱۱- فهرست منابع و مآخذ

۱۲- ضمائم

۱- صفحه عنوان

اولین صفحه از پژوهش یا گاهی روی جلد اطلاعات زیر نوشته می‌شود

الف) آرم دانشگاه

ب) نام دانشگاه و دانشکده‌ای که پژوهش در آن ارائه می‌شود

ج) نام کامل پژوهشگر

د) نام کامل استاد راهنما

ه) درجه و رشته تحصیلی که گزارش برای دریافت آن تهیه شده است

و) تاریخ ارائه پژوهش

۲- پیش گفتار، تشکر و قدردانی

پیش گفتار شامل اطلاعات مختصر و مفیدی از هدف، دامنه و وسعت پژوهش است که قبل از مطالعه کامل پژوهش به خواننده تصویری کلی و واضح از مطالب مندرج در پژوهش ارائه خواهد داد.

در خاتمه پیش گفتار پژوهشگر می‌تواند از کسانی که او را در انجام پژوهش کمک و راهنمایی کرده‌اند تشکر و قدردانی نماید. برخی از پژوهشگران صفحه‌ای جدا و قبل از پیش گفتار را به این کار اختصاص می‌دهند.

۳- فهرست مطالب

فهرست مطالب خواننده را قادر خواهد کرد که به سرعت و دقت و سادگی قسمت‌های مورد علاقه خود را پیدا کرده و به مطالعه آن بپردازد.

۴ و ۵- فهرست جدول‌ها و نمودارها

اگر در یک پژوهش تعدادی جدول یا تعدادی نمودار وجود داشته باشد، پژوهشگر موظف است بعد از فهرست مطالب در صفحاتی جدا، یک فهرست برای جدول‌ها و یک فهرست برای نمودارها در نظر بگیرد.

۶- فصل اول: طرح پژوهش

مشکل‌ترین مرحله پژوهش تهیه و تنظیم طرح آن است. پس از تهیه طرح پژوهش، پژوهشگر ملزم به اجرای اصول و قوانینی است که تهیه و تنظیم شده است. مهمترین قسمت‌های این فصل عبارتند از:

الف) مقدمه

ب) تعریف موضوع پژوهش / بیان مساله : پژوهشگر باید به روشی مشکل اساسی و نیاز به آگاهی خود را برای دستیابی به نتایج پژوهش عنوان سازد.

ج) اهمیت پژوهش: هر پژوهش باید مشتمل بر دو فایده باشد که باید پژوهشگر در راستای تحقق آن خود را بیان کند: ۱- کاربرد نظری ۲- کاربرد عملی

د) هدف یا هدف‌های کلی پژوهش: پژوهشگر باید هدف یا هدف‌های کلی پژوهش را به صورت جملات مثبت و کلی مطرح سازد.

ه) هدف‌های جزئی، فرضیه‌ها و یا سوال‌های ویژه پژوهش: در این قسمت پژوهشگر هدف‌های جزئی، فرضیه‌ها و سوال‌های ویژه پژوهش خود را که متاثر از هدف‌های کلی پژوهش است مطرح می‌سازد.

و) فرضیه و یا سوال های پژوهشی

ز) نقش متغیرها : مستقل / وابسته و....

ح) تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

۷- فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در این فصل چکیده‌ای از مطالعات انجام شده درباره موضوع پژوهش و موضوع‌های مشابه دیگر که در کتاب‌ها و مقالات و پژوهش‌های دیگران وجود دارد، ارائه می‌گردد.

۸- فصل سوم: روش پژوهش

در این فصل به تفصیل درباره مطالب زیر بحث خواهد شد: ه) روش انجام پژوهش: پژوهشگر باید نوع روش پژوهش خود را توضیح دهد. چگونگی انتخاب نمونه‌ها، روش جمع‌آوری اطلاعات، ابزارهای سنجش و روش‌های آماری خاصی که برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده را مشخص می‌کند.

۸-۱ طرح پژوهش: پژوهشگر به توضیح روش پژوهش انتخابی خود با در نظر گرفتن هدف و موضوع پژوهشی مورد نظر می‌پردازد.

۸-۲ جامعه / نمونه و روش نمونه گیری

۸-۳ روش‌های جمع‌آوری اطلاعات و نوع وسیله جمع‌آوری: روش پژوهش و نمونه‌ای که محقق برای انجام مطالعه خود انتخاب می‌کند به موضوع و هدف پژوهش بستگی دارد. پژوهشگر با توجه به هدف و ویژگی‌های روش پژوهش و نوع نمونه انتخابی به جمع‌آوری اطلاعات مناسب می‌پردازد.

۸-۴ روش‌های آماری: در این قسمت پژوهشگر باید روش آماری را که برای تجزیه و تحلیل یافته‌های خود مورد استفاده قرار داده با دقت توصیف نماید.

۹- فصل چهارم: یافته‌های پژوهش: در این فصل باید پژوهشگر مباحث مطرح‌شده، جدول‌ها و نمودارها و منحنی‌ها و تجزیه و تحلیل اطلاعات را عرضه دارد.

۱۰- فصل پنجم: بحث و نتایج، خلاصه پژوهش و پیشنهادها

در خلاصه پژوهش رعایت این نکات ضروری است:

۱- آرایه یافته‌ها و نتایج به صورت منظم

۲- استفاده از یافته‌های پژوهش برای تایید یا رد فرضیه‌ها

۳- استفاده از مطالبی که در سابقه موضوع پژوهش آمده برای رد یا تایید یافته‌های جدید (در صورت نیاز)

۱۱- فهرست منابع:

کتاب‌های خارجی: W . W Fenichel, Otto.(1945). The psychiatrist theory of neurosis. Norton& Company Inc. New York

کتاب‌های تألیفی: قربانی، نیما.(۱۳۸۴). سبک‌ها و مهارت‌های ارتباطی. نشر تبلور

کتاب‌های ترجمه: ولمن، بنجامین.(۱۹۸۸). اختلالات روان تنی.(ترجمه نجاریان، بهمن؛ دهقانی، محسن؛ و دباغ، بهرام) انتشارات رشد، ۱۳۷۵

مقاله تألیفی: بشارت، محمدعلی؛ فرهادی، مهران؛ میرزاکمسفیدی، رضا.(۱۳۸۴) پایایی و اعتبار پرسشنامه احساس غربت (HQ33)مجله علم و فناوری، شماره ۳ و ۴، صص ۳۸_۴۵

مقالات خارجی: Matthews, K, A.(2005). Of Coronary heart disease. American Psychiatrist, 3, 783, 796

پایان‌نامه: فرهادی، مهران. (۱۳۸۳). بررسی رابطه دلبستگی و احساس غربت در دانشجویان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران

برای اطلاعات بیشتر به کتاب: روش تهیه پرسشنامه، تألیف دکتر علی اکبر سیف، نشر دوران. مراجعه کنید.